DWUDZIESTE PIERWSZE SPRAWOZDANIE KOMITETU OCHRON DLA MAŁYCH DZIECI w KRAKOWIE z roku 1868.

KRAKÓW
Nakładem Komitetu Ochron dla małych dzieci.

W DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem Konst. Mańkowskiego.

1869.

SPIS TREŚCI.

I.

Ochrony nasze odwoływać się muszą często do miłosierdzia współobywateli. Komitet Ochron przedstawia uwadze publicznéj sprawę wychowania dzieci ubogich, które bez pomocy Ochron wystawionémi byłyby w domu na szkodliwe w pierwszych początkach życia zaniedbanie moralne. Atoli wykazy składane corocznie dobrodziejom Ochron dowodzą, iż wielka część wydatków na te zakłady spowodowaną jest potrzebą zakupywania żywności dzieciom w Ochronach dawanéj. Wiadomo jest powszechnie, że żywność nie należy bezwzględnie do metody Ochronom właściwéj, któréj skutki dobroczynne uznanémi zostały, że ona w największéj części Ochron za obrębem naszego kraju wcale nie bywa dawaną, a mimo tego Ochrony się utrzymują i mają tę korzyść, że daleko mniéj niż u nas kosztują, łatwiéj zatem można pomnażać liczbę Ochron i dać w niéj uczestniczyć większéj ilości dzieci, nie odwołując się tak często do miłosierdzia publicznego. Czy zatem i u nas niemożnaby zaprowadzić téj reformy w urządzeniu Ochron, to jest niedawać pożywienia lecz zniewolić rodziców, aby dzieciom do Ochrony idącym dawali w zapas jadło, któreby one będąc tam w południe spożywały?

Pożyteczność takiéj reformy i w tém znajdowaćby się mogła, iż rodzice dzieci naszych zbyt pochopni teraz do spuszczania się na pomoc im udzielaną, dopełnialiby lepiéj obowiązku swego, starań około własnych dzieci, od którego nigdy uwolnionymi być nie powinni. Teraz, są pomiędzy nimi tacy, którzy w téj żywności dzieciom dawanéj, największą, według ich wyobrażeń, korzyść z Ochron upatrują. Po odjęciu jéj, pierwszym skutkiem byłoby nieochybnie wypróżnienie się Ochron,

lecz wolno jest myśléć, że po pewnym przeciągu czasu zwyczaj teraźniejszy byłby zapomnianym, a inne korzyści, rzeczywiste korzyści wychowania, skłoniłyby napowrót do zapełnienia Ochron dziećmi, które widzielibyśmy wtedy idące do Ochrony z koszyczkami napełnionemi żywnością, podobnie jak w innych krajach się dzieje. Inne jednakże jeszcze znajdują się przy tém względy, które w obec niedawno rzuconéj myśli zaprowadzenia tego rodzaju oszczędności w wydatkach Ochron, pod ścisłą wziąść rozwagę należy.

Staramy się urządzić Ochronę jak można najskromniéj, nadać jéj jednakże wszystko to co stanowi najstaranniejszą pieczołowitość o wychowanie początkowe dzieci. Dajemy im zatem najtroskliwsze i ożywione duchem miłości Jezusa Chrystusa przewodniczki i dozorczynie, udzielane im są nauki odpowiednie pojęciu, religijne moralne i pożyteczne, umysł rozwijany bywa przez rozmowy, gry i ćwiczenia, a przed oczy stawiany im jest ciągle widok i przykład wzorowego porządku i czystości, które dziecię zniewalaném bywa zachować i w ubogim swoim ubiorze. Spędzając całe dnie w tych miejscach ozdobionych urokiem szczególnéj czystości, obcując z przewodniczkami swemi, odbywając wszystkie drobne czynności według ścisłego ładu i przepisanego porządku, dzieci nasze w Ochronach przyjmować muszą wrażenia im podawane wraz z tém powietrzem zdrowém, którém tam oddychają, a które jest także jednym z najpierwszych warunków sali dziecinnéj takiéj, jaką być powinna. Jak jest ogromny odstęp pomiędzy licznémi mieszkaniami ludności przedmieść naszych wyrobniczéj i pracującéj, zajętéj w domu zaspokojeniem najpierwszych potrzeb życia, a Ochroną, — między zebraniem kupek dzieci po sieniach i dziedzińcach i zbiegowiskiem ich na ulicy w lecie, a tém społeczeństwem dziecinném obyczajnem, które zaprowadza Ochrona, to uzna każdy, kto raz zajrzał do owych mieszkań, a przeszedł się po ulicy Pędzichowskiéj na Kleparzu, lub niektórych zakątkach na Piasku, i kto także choć raz odwiedził dobrze urządzoną Ochronę. Uwierzy on z pewnością, że same wrażenia które odbiéra dziecię w Ochronie mają dla wychowania jego nieoszacowaną wartość i że mimowol-

nie jak przez oddychanie innem powietrzem przemieniają się przez te wrażenia skłonności jego i chęci. Wrażenia w wieku dziecinnym, wiemy to, są owym środkiem przez który i pojęcia i uczucia człowieka się budzą; troskliwa też baczność na nie, i udzielenie takich, które pociągają duszę do prawdy i dobra, jest i powinno być coraz więcéj zadaniem pierwotnego wychowania.

Lecz aby dziecię przyjmować mogło wrażenia, które mu podajemy, trzeba aby było swobodném, aby postawioném było w takich warunkach, w których istotnie przyjmować i rozwijać może nasienie weń rzucone. Powinno być ubezpieczone opieką, zachęcone miłością, którą szczodrze udzielają mu jego przewodniczki w Ochronie, ale i niepowinno cierpieć fizycznie. Bo niemożemy zapomnieć o tém, że życie dziecięcia do lat sześciu jest przeważnie fizyczne i że tylko pielęgnując fizyczność wymagać możemy dobroczynnych skutków moralnego wychowania.

Możemyż spuścić się na to, że dzieci zaopatrzonemi będą wychodząc z domu, dostatecznie w jadło, tak, że gdy nadejdzie południe, większa ich część nie będzie wystawioną na dolegliwość głodu najprzykrzejszą w ich wieku? Klimat w kraju naszym powiększa jeszcze potrzebę regularnego zasilenia żołądka, a ciepły pokarm raz na dzień przynajmniéj, uznanym jest za warunek przyczyniający się do utrzymania zdrowia. Choćby koszyczki dzieci naszych dobrze napełnionémi były, nie zastąpią one tego ciepłego pożywienia, z prostych ale pożywnych części dobrze sporządzonego, które utrzymuje siły, lepiéj niżli inne pożywienie nasyca w zimie, a jednostajne dla wszystkich i podane razem, zmienia każdego dnia izbę jadalną w miejsce wielkiéj uciechy i zadowolenia. I moglibyśmy potém żądać od tych dzieci należytéj uwagi, swobodnéj myśli do pełnienia zajęć im zadanych, wesołości do rozrywek, którym oddając się obyczajnie w Ochronie, więcéj jeszcze niż przy zatrudnieniu dobrych nawyknień nabierają? Czyż mogłoby przyjmować wrażenia korzystne im zgotowane, jeśli na nich tak bardzo potrzebujących pokarmu, pierwsze wrażenie jakie sprawi Ochrona, będzie wrażeniem postu

lub suchéj strawy, którą tam codziennie pożywać będą musieli?

Trudno jest zatem według zdania naszego liczyć na zaprowadzenie oszczędności w wydatkach Ochron z téj strony tak ściśle związanéj ze zdrowiem, wzrostem i bezpośrednią w Ochronach korzyścią tych dzieci, które przyjmując pod opiekę na sześć, ośm lub więcéj godzin dziennie, czas ten chcemy jak najwięcéj zużytkować dla ich dobra. Ta łyżka posiłku którą im ofiarujemy więcéj znaczy w ich wychowaniu, niżeli proste wsparcie, jest ona miłosierdziem rozumném spełnioném w celu dobrze obmyślonym i sowicie się też odpłacającém. Wprawdzie ona to obciąża skromny budżet Ochronek naszych, podnosząc go o jednę trzecią część wyżéj niżby mógł wynosić, i słusznémi są zachęcenia do oszczędności, by nie nadto naprzykrzać się współobywatelom, ale musimy wyznać, że po zbadaniu należytém téj rzeczy ze względów na szczególne okoliczności nasze, na klimat i na rzeczywistą korzyść wychowania, oszczędności tego rodzaju zaprowadzić nie potrafimy.

Majątek Zakładu Ochron w Krakowie, dzięki przeszło dwudziesto-letniéj szczodrobliwości dobroczyńców, i przy dalszéj z ich strony pamięci na tę gałąź wychowania ludu, może wzmódz się tak że z dochodów tylko już istniejącego wątku pokrywać będzie wydatki wszystkie, oprócz tego jednego tyczącego się nakarmienia gromadki dzieci ubogich. Nie byłoby też to niewłaściwém, aby zawsze ta część wydatków, która pod koszta urządzenia zaopatrzenia i dozoru podciągniętą być nie może, lecz ściąga się do bieżącéj codziennéj potrzeby, ze źródła ciągle żyjącego i płynącego miłosierdzia, każdego roku, opędzaną bywała. Pobudzeni takiém zapatrywaniem się, pełniąc zadanie nasze obmyślania funduszów na Ochrony, śmiało aczkolwiek często odwoływać się możemy do miłosierdzia współobywateli, — czynimy to zaś z tém większą przyjemnością i otuchą, że głos nasz zwykle łaskawie wysłuchanym bywa, a Ochronki wiodą daléj swoją pracę, która oby była na chwałę Bożą i na dobro miasta naszego!..

II.

Powinnibyśmy zacząć sprawozdanie roczne z działania naszych Ochron od skreślenia tego jak one codziennie pełnią swoje zadanie, ale możemy pod tym względem pozostawić dobrodziejom Ochron i publiczności przekonanie się o tém — na miejscu. Ochrony wszystkie u nas położone są w bliskości od środka miasta; zapraszamy zawsze do ich zwiedzania i pewni jesteśmy, że więcéj objaśnienia i dowodów dostarczy jeden rzut oka na Ochronę, niżli opowiadanie nasze rozmaitych odbywających się tam czynności. Dzieci po przyjściu opatrzone co do czystości i ubioru, mówią paciérz, śpiéwają, robią ćwiczenia, pobiérają nauczki, spoczywają, bawią się, jedzą,— znów uczesane, czytają, kréślą litery, robią robótki, i t. d. Tak dzién upływa, a jeśli odwiedzi ktoś łaskawy, kochający dzieci i ceniący korzyści dobrego wychowania, pożytek niezawodnie powiększonym jest jeszcze, bo i obecność osób wyższego ukształcenia, współczucie i dobra rada, podnoszą umysły dzieci i dodają otuchy przewodniczkom.

Z cztérech Ochron naszych, Ochrona na Kazimiérzu najmniéj dotąd jest wzorowo rozwiniętą, a to mianowicie z tego powowu, że OO. Augustyanie stale sprzeciwiają się przypuszczeniu Sióstr Miłosierdzia do zamięszkania dla prowadzenia jéj w lokalu, należącym do zabudowań klasztoru Śéj Katarzyny, a nader jest trudno znaleść inny lokal odpowiedni na Kazimiérzu. Podwójnie to jest bolesném Komitetowi Ochron ze względu na objawione tak silnie i serdecznie w tym względzie życzenie Jm. księdza Biskupa Łętowskiego, teraz kiedy czcigodny biskup już rozstał się z tym światem, zostawiając nam niezatartą pamięć dobrodziejstw swoich i opiekę zamiarów swoich dla przedmieścia Kazimiérza. Zdając sprawę przeszłego roku z poświęcenia Ochrony IIIéj, dokonanego przez księdza Łętowskiego, niespodziéwaliśmy się, że nam już teraz, w roku następnym przyjdzie zamieścić w sprawozdaniu naszém wyraz najżywszego uczucia żalu po jego stracie. Obyśmy mogli pamięci Jego oddać cześć rychłém przywiedzeniem do

skutku jego zamysłów dążących do tego, by przez urządzenie na Kazimiérzu Ochrony takiéj, jak on pragnął, ubogim, i w ogólności obyczajom téj części miasta pomoc skuteczną udzielić. Obecnie Ochrona ta prowadzoną jest przez przełożoną p. Łysakowską troskliwie i przykładnie. Nowa Ochrona przy ulicy Krowoderskiéj otwarta dopiero w Grudniu przeszłego roku, napełniła się już dziećmi do tego stopnia, iż ograniczyć się trzeba było w ich przyjmowaniu do liczby stu dzieci. Ochrona ta odznacza się czystością i smakiem w urządzeniu; uzupełnienia w jéj budowie dokonanémi zostały tego roku,— ale popełniono w niéj kradzież bielizny do Sióstr Miłosierdzia należącéj i artykułów żywności, dowodzącą, że nieuszanowano tego miejsca poświęconego miłosierdziu i wychowaniu dzieci ubogich. Nietylko Komitet Ochron ale miasto całe uczuło zapewne żal z tego powodu, i pan Prezydent miasta z dobroci swéj przysłał natychmiast zasiłek na złagodzenie straty.

Pobiéranie opłat od dzieci, które uległo trudnościom dla tego, że Siostry Miłosierdzia w dwóch Ochronach, same, z powodu swéj reguły, opłat wybierać nie mogą, urządzoném zostało w taki sposób, że ustanowiony pisarz Komitetu za skromném wynadgrodzeniem obok innéj czynnności kancelaryjnéj pomocniczéj trudni się tém wybieraniem opłat, pod kontrolą z jednéj strony Sióstr, z drugiéj kassyera Komitetu. Jednakże opłaty od dzieci skąpiéj wpływają teraz niż za lat dawniejszych, gdy Ochrony przez przełożonych mężczyzn prowadzonémi były. Skutek to oczywisty pobłażliwości naszych, zkądinąd tak ściśle przestrzegających porządku obecnych przewodniczek Ochron, a Komitet ceniąc inne wielkie korzyści teraźniejszego stanu rzeczy, dotąd na to zaradczego nie znalazł środka.

Trzy większe dary jednorazowe zasiliły w tym roku fundusze Ochron; po śmierci ś. p. Antoniny Wróblewskiéj obywatelki i właścicielki domu na Małym rynku, i w jéj imieniu złożono Komitetowi List likwidacyjny Król. Pol. na Rubli rs. 100.—Ś. p. Ambroży Grabowski kończąc żywot zasłużony literaturze i miastu naszemu, testamentem zapisał Ochronom Zr. 200. Opiekun Dr. Maciéj Jakubowski, zastępca Opiekuna Głó-

wnego, ku pamięci dwóch synów swoich zmarłych, Zenona i Bronisława Jakubowskich, Zr. 200 obligacyami indemnizacyjnemi Ochronom złożył. Dwie summy ostatnie zostały na stały fundusz, pierwsza zaś ponieważ ofiarowaną była bez tego zastrzeżenia, użytą została na bieżące potrzeby.

Bieżące te potrzeby spotkały się tego roku niejednokrotnie z takiém wyczerpaniem kassy, iż Komitet znalazł się w niewymownie krytyczném położeniu, nie mogąc zaspokoić już dopełnionych na kredyt wydatków, a żadnego ograniczenia w nich zaprowadzić niemógł, jeśli Ochrony istnieć nadal miały. Cztéry Ochrony były teraz znowu do zaopatrzenia i do obsłużenia, ale cztéry Ochrony były już i dawniéj przed rokiem 1863-cim i utrzymać się zdołały. Cóż czynić w obec wzrastającego długu?— Opatrzność przyszła znowu w pomoc tak jak wiele już razy w najtrudniejszych dla zakładów naszych przejściach. Tkliwe słowo od sędziwego naszego Opiekuna Głównego do publiczności, które dziennik *Czas* zawsze Ochronom życzliwy poparł artykułem w kolumnach swoich, ogłaszając zarazem gotowość przyjmowania składek w redakcyi dziennika i u cztérech obywateli mających komptoary swoje w najwięcéj uczęszczanéj dzielnicy miasta przyniosło skutek; szczodrobliwa pomoc kilku osób popierających stale usiłowania Komitetu powiększyła go, i ten ciężki czas przebytym został, i rok zakończył się dzięki Opatrzności boskiéj z niejakim remanentem, który atoli mniejszym jest o tyle, że mieści się w nim fundusz stały ś. p. Ambrożego Grabowskiego dotąd jeszcze na papiery procentowe niezamieniony.

Z porównania dochodów i wydatków dwóch lat ostatnich okazuje się, że w roku 1868, składki stałe, a szczególnie dary jednorazowe, przyniosły znacznie więcéj dochodu jak w roku poprzednim; — te ostatnie w ostatnich miesiącach roku, gdy niedostatek dał się uczuć najdotkliwiéj. Wydatki zwiększyły się i przenoszą znacznie summę wydatków roku 1867, wtedy bowiem Ochrona III na nowo otworzona, przez jeden dopiero miesiąc była w czynności, teraz zaś przez cały rok po kilkadziesiąt dzieci dziennie w niéj przebywało. Odliczając

z wykazu kassowego to co niemoże być uważaném ściśle jako wydatek utrzymania Ochron, okazuje się, że utrzymanie jednéj Ochrony kosztuje w przecięciu około 1400 ZR., — co przy żywieniu dzieci niezdaje się bardzo wygórowaném.

Uważać jednakże należy, iż Ochrona I-a na Wesołéj jest w domu własnym a przeto nie opłaca czynszu, o Ochronie III-éj choć także ma dom własny, powiedzieć to samo się nie da, na wyrestaurowanie bowiem domu zastawiono w banku fundusze stałe za gotowiznę, od któréj procent się opłaca.

Koszt żywienia dzieci wynosił w tym roku ogółem ZR. 2791 c. 71. — co rozłożone na wydanych 79,388 porcyj żywności czyni około 3½ centa na głowę dziecięcia, około $^1/_{10}$ centa więcéj niż w roku poprzedzającym.

III.

Ruch dzieci.

Ochrona I. św. Kajetana na Wesołéj.

Z r. 1867 zostało	chłopców 50,	dziewcząt 48,	razem	98.
W r. 1868 przybyło	„ 27,	„ 34,	„	61.
				159.
Ubyło	„ 17,	„ 37,	„	54.
Zostaje na rok 1869			razem	105.

Ochrona II. św. Stanisława na Kleparzu.

Z r. 1867 zostało	chłopców 31,	dziewcząt 39,	razem	70.
W r. 1868 przybyło	„ 34,	„ 35,	„	69.
				139.
Ubyło	„ 17,	„ 13,	„	30.
Zostaje na rok 1869			razem	109.

Ochrona III. św. Józefa na Piasku.

Z r. 1867 zostało	chłopców 24,	dziewcząt 36,	razem	60.
W r. 1868 przybyło	„ 45,	„ 41,	„	86.
				146.
Ubyło	„ 15,	„ 31,	„	46.
Zostaje na rok 1869			razem	100.

Ochrona IV. św. Elżbiety na Kazimierzu.

Z r. 1867 zostało	chłopców 31,	dziewcząt 30,	razem	61.
W r. 1868 przybyło	„ 27,	„ 16,	„	43.
				104.
Ubyło	„ 14,	„ 16,	„	30.
Zostaje na rok 1869			razem	74.

IV.

Skład Komitetu.

Opiekun Dr. Maciéj Jakubowski, dotknięty najboleśniejszą stratą dwóch synów w kwiecie wieku zgasłych i z powodu zwątlonego zdrowia, złożył obowiązki Zastępcy Opiekuna Głównego, które od roku 1861go pełnił, a Komitet wyrażając żal z tego powodu powołał na to miejsce Opiekuna Franciszka Paszkowskiego. Opiekun Józef Strauss, przenosząc się na stałe mieszkanie z Krakowa do Bochni, opuścił także Komitet Ochron, którego przez lat kilka był czynnym i gorliwym współpracownikiem. W miejsce Szan. Straussa Komitet zaprosił na Członka Szan. Antoniego Łuszczkiewicza, Budowniczego. Opiekun Seredyński oddaliwszy się na długi czas do Lwowa, przestał być Opiekunem szczegółowym Ochrony Iéj. Inna zmiana w Komitecie nie zaszła. Pozostają jak dawniéj

Opiekunka Główna . . . . .

Opiekunki:

1. Helclowa Anna.
2. Hallerowa Julia.
3. Jabłonowska Kżna Marya.
4. Małachowska hr. Cecylia.
5. Małachowska hr. Helena.
6. Paliszewska Józefa.
7. Potocka hr. Katarzyna.
8. Rzewuska hr. Taida.

9. Węgléńska Apolonia.
10. . . . .
11. . . . .
12. . . . .

Opiekun Główny Ksiądz Antoni Rozwadowski, prałat Archidyakon K. K.

Opiekunowie:

1. Dunajewski X. Albin.
2. Helcel Ludwik.
3. Jakubowski Dr. Maciéj.
4. Krywult Adam.
5. Muczkowski Stefan (sekretarz).
6. Paszkowski Franciszek (Zastępca O. g.)
7. Rembowski Edward.
8. Rzewuski hr. Leon.
9. Rydzowski Andrzéj.
10. Seredyński Hipolit.
11. Weigel Ferdynand.
12. Żabiński Józef.

Opieka szczegółowa Ochron.

Ochrona I.

Węgléńska Apolonia.
Ks. Dunajewski Albin.

Ochrona II.

Rzewuska hr. Taida.
Rzewuski hr. Leon.

Ochrona III.

Helclowa Anna.
Małachowska hr. Helena.

Paszkowski Franciszek.
Weigel Ferdynand.

Ochrona IV.

Potocka hr. Katarzyna.
Małachowska hr. Cecylia.
Jakubowski Dr. Maciéj.
Rembowski Edward.

Kassyer Komitetu Giersza Michał.

Pomoc lekarską udzielali Op. Dr. Jakubowski, Dr. Aleksander Kremer i Dr. Sciborowski.

V.

Fundusze stałe Ochron.

Majątek Ochron stanowią:

I. Nieruchomości.

1. Dom wraz z ogrodem „pod Wandą“ zwany, na przedmieściu Wesoła pod l. 141 Dz. VI. położony, na którego zakupno, oraz odnowienie oprócz summ zebranych dawniéj przez Szanowne Towarzystwo Dobroczynności w Krakowie, użytémi zostały następujące fundusze stałe:
   a) złp. 1000 z zapisu Jana Styczyńskiego.
   b) „ 1200 z daru JEks. X. Schindlera Jana.
   c) „ 274 gr. 24. z daru Polek w Dreznie.
   d) „ 500 z daru Op. Apolonii Węgleńskiéj.
   e) „ 600 z daru Wojciecha Kornela Stattlera.

2. Dom przy ulicy Krowoderskiéj na przedmieściu Piasek pod L. 44 Gm. VII. (Nr. 131 Dz. IV.) w Krakowie położony, po Domu Schronienia dla siérot płci żeńskiéj, przez Komitet Ochron w posiadanie objęty, w r. 1867 w zupełności odrestaurowany, na którego odnowę między innemi obróconym został kapitał 1000 złp. z daru śp. kasztelana Franciszka Wężyka pochodzący, dawniéj na realności Nr. 305/6 Gm. III. (Nr. 191 Dz. I.) w Krakowie ubezpieczony, a przez obecnych właścicieli spłacony.

II. Kapitały hipoteczne.

Na rzecz Komitetu Ochron ubezpieczone są następujące kapitały:

		Złpol.
1.	Na dobrach Mydlniki w powiecie krakowskim, z zapisu śp. Franciszka Ciesielskiego, pozostała resztująca summa	300
2)	Na realności przy Ulicy Mikołajskiéj pod L. 627 Gm. V. (Nr. 435 Dz. I.), z następujących funduszów powstały kapitał	3600
	a) z zapisu ś.p. ks. Antoniego Bystrzonowskiego Dziekana Kapituły katedralnéj krakowskiéj, złp. 3000	
	b) z daru Józefa i Estery z Szembeków Głębockich, złp. 500	
	c) z daru Anny Popielowny, Anny Moszyńskiéj i Józefa Głębockiego złp. 100	
3.	Na realności pod L. 331 Gm. III. (Nr. 211 Dz. I.), w Krakowie położonéj, z zapisu ś. p. Aleksego Wężyka	500
4)	Z zapisu ś. p. Elżbiety Skotnickiéj, ostatniéj woli rozporządzeniem z d. 2 i 3 sierpnia 1844 r. uczynionego, na realności pod L. 267 Gm. II. (Nr. 20 Dz. I.) w Rynku Głównym w Krakowie położonéj, intabulowanym jest obowiązek właścicieli opłacania rocznie na rzecz domów Ochron kwoty 1000 złp., co przedstawia kapitał	20,000
	Uwaga. Wedle osnowy tegoż testamentu „fundusz ten nigdy i przez nikogo na inną nieruchomość nie ma być przeniesionym, i na téj realności pozostać ma.“	
5)	Z zapisu Jks. Biskupa Łętowskiego na realności Nr. 231 i 2 Gm. IX. (Nr. 508 Dz. I.), w Krakowie na Podzamczu położonéj, intabulowana summa	3000
6)	Z zapisu ś. p. Kunegundy Mączyńskiéj z d. 21 maja 1853 r., z mocy obligu z d. 7 lipca 1864 na realności L. 50 Dz. I. (Nr. 21 Gm. I.) ubezpieczony hipotecznie kapitał	1000
	Zniesienie . .	28,406

Z przeniesienia złp. 28,406

7) Z zapisu ś. p. Romana Dobrzańskiego na realności Nr. 21 Dz. I. (Nr. 340 Gm. III.) w Krakowie ubespieczona, pod dożywociem małżonki zmarłego p. Fryderyki Dobrzańskiej zostająca summa w monecie srebrnéj brzęczącéj 13,000

Uwaga. Komitet Ochron z powodu ciążącego na summie téj dożywocia, dotąd żadnych od niéj nie pobiera procentów.

8) Z daru sukcessorów ś. p. Franciszka Hahna na realności pod L. 265 Dz. I. (Nr. 401 Gm. IV.) w Krakowie przy ulicy Sławkowskiéj intabulowana summa 2000

9) Z zapisu ś. p. Anny Szastrowéj, na realności pod L. 374 Dz. I. (Nr. 559 Gm. V.), przy placu Panny Maryi w Krakowie, intabulowana summa 4000

10) Z zapisu ś. p. Teodory Czermińskiéj na realności N. 431 Dz. I. (Nr. 61 Gm. I.) w Krakowie ubespieczony kapitał 1000

Razem . . . 48,406

III. Kapitały w obligacyach rządowych lub innych papierach publicznych.

1) Z zapisu ś. p. Franciszka Ciesielskiego Złr. summa 1250
w obligacyach indemnizacyjnych okręgu rządowego Krakowskiego, a mianowicie Nr. 5973 na 1000 złr., 8400 i 19,269 po 100 złr., Nr. 4131 na 40 złr.

2) Dar obywatela m. Krakowa niewiadomego nazwiska, w dzień zaślubin J. C. A. Mości Franciszka Józefa I. w obligacyi pożyczki narodowéj winkulowanéj Nr. 24,599 500
w depozycie c. k. kassy zbiorowéj podatkowéj w Krakowie zachowany.

Zniesienie . . 1750

Z przeniesienia złr. 1750

3) Fundusz ś. p. Józefa Muczkowskiego:
a) obligacya indemnizacyjna Nr. 19,326 na 100
b) 3 sztuk obligacyj pożyczki narodowéj po 20 złr. Nr. 2421, 3234 i 5465 razem . . 60

4) Fundusz ś. p. Heleny Hallerownéj w obligacyach indemnizacyjnych Nr. 2052 i 2168, każda po 500 złr., razem 1000

5) Fundusz ś. p. hr. Alfredowéj Potockiéj w obligacyi indemnizacyjnéj Nr. 4521 na 500

6) Fundusz ś. p. Klary z Hahnów Rygerowéj, w obligacyach indemnizacyjnych Nr. 4398 na 500

7) Fundusz ś. p. Wojciecha Paszkowskiego w obligacyach indemnizacyjnych 250
a mianowicie Nr. 16,443 i 18,590 po 100 złr. Nr. 4213 na 50 złr.

8) Fundusz ś. p. Tomasza Świetlika, w obligacyi pożyczki narodowéj winkulowanéj Nr. 64,299 na 120

9) Fundusz ś. p. Bartłomieja Ciesielskiego w obligacyach indemnizacyjnych Nr. 18,579, 18,580 i 18,581 po 100 złr. 300

10) Fundusz Józefa Zabińskiego, w obligacyi indemnizacyjnéj Nr. 15,409 na 100

11) Fundusz ś. p. Julii z Szembeków Grefkowiczowéj, w obligacyach pożyczki narodowéj Nr. 233,390 na 100 złr., Nr. 24,557, 32,535 i 32,536 po 20 złr., razem 160

12) Fundusz po b. Domu Schronienia dla sierót płci żeńskiéj w liście zastawnym galicyjskim Ser. IV. Nr. 377 na złr. 500
w depozycie c. k. kassy zbiorowéj podatkowéj zachowany.

13) Fundusz ś. p. ks. Tomasza Szczepanowskiego, w obligacyi indemnizacyjnéj okręgu rządowego krakowskiego winkulowanéj Nr. 1300 Lit. A. na złr. 250
w skutek wyraźnego zastrzeżenia dawcy

Zniesienie 5590

Z przeniesienia złr.		5590
w depozycie Arcybractwa Miłosiedzia i Banku Pobożnego w Krakowie zachowany.		
14) Fundusz Jana Nepomucena Waltera (syna) ku uczczeniu pamięci ś.p. Jana Waltera ojca, wniesiony w listach zastawnych Królestwa Polskiego w kwocie złp. 1500 a mianowicie: listy zastawne 3 Okresu II. Seryi Nr. 224,561 na 150 Rubrs. i Nr. 260,465 na 75 Rsr. czyli złp. . .	1500	
15) Fundusz ś. p. Jana Gralewskiego w listach zastawnych Królestwa Polskiego Nr. 50,140 na Rsr. 150 czyli złp.	1000	
oraz obligacya indemnizacyjna Nr. 337 na złr.	—	50
16) Fundusz ś.p. Jana Kantego Wentzla w listach zastawnych galicyjskich po 100 złr. w. a. N. 19,048, 21,084	—	200
oraz obligacya indemnizacyjna Nr. 2897 na złr.	—	50
17) Fundusz Kaspra Molęckiego, los loteryjny Arcyksięcia Rudolfa Nr. 9, na złr.	—	10
18) Fundusz ś.p. Jks. Biskupa Łętowskiego w obligacyach indemnizacyjnych, a mianowicie: Nr. 821, 9293, 11,267, 11,577, po złr. 1000. Nr. 246, 477, 2610, 3739, po 500 złr. Nr. 2820, 4799, 18,227, 18,847, 19,957 po 100 złr. razem złr.	—	6500
19) Fundusz ś. p. Karola Treutlera w obligacyach indemnizacyjnych Nr. 5360 na 1000 złr. Nr. 1015, 2308, 5095, 17,076 po 100 złr. razem .	—	1400
oraz w książeczce Kassy Oszczędności w Krakowie	—	17
Zniesienie złp.	2500 złr.	13,817

Z przeniesienia złp.	2500 złr.	13,817
20) Fundusz ś. p. Zenona i Bronisława braci Jakubowskich, w obligacyach indemnizacyjnych okręgu rządowego lwowskiego Nr. 31,387, 31,388 po 100 złr.	—	200
21) Fundusz ś. p. Ambrożego Grabowskiego gotówką potąd w kassie złożony	—	200
Razem złp.	2500 złr.	14,217

B i l a n s.

Majątek Ochron wynosi więc,	
a) monetą polską w kapitałach, papierach publicznych wedle nominalnéj wartości 50,906 złp. czyli złr.	12,726 kr. 50
b) walutą austryacką w papierach publicznych wedle nominalnéj wartości i w gotówce złr.	14,217
Razem złr.	26,943 kr. 50

nie licząc w to wartości dwóch wyż wymienionych nieruchomości.

IV. Kapitały niezrealizowane, w posiadaniu Komitetu Ochron nie będące.

1) Ś. p. Marya z Wielogłowskich Stobnicka, ostatniéj swéj woli rozporządzeniem dto Kraków 26 Sierpnia 1864 r. przekazała dla Ochron 500 Rsr., która to summa zostaje pod dożywociem p. Feliksa Stobnickiego. Legat ten ubespieczonym został na rzecz

Komitetu Ochron na summie 14,500 Rsr. na dobrach Limanowa z przyległościami.

2) Zapis z majątku ś. p. Aleksandra Brześciańskiego, przez wykonawcę jego woli p. Senatora Dra Konstantego Hoszowskiego w kwotach 2000 złr. i 500 złr. przekazany, potąd nie został zrealizowanym.

3) Zapis ś. p. Jerzego Bagińskiego 200 złr. w 4% listach zastawnych Towarzystwa Kredytowego galicyjskiego, pod dożywociem jego małżonki p. Julianny Bagińskiéj będący.

VI.

Składki stałe roczne w r. 1868.

Bentkowski Jan	złr.	2	c.	50.
Dembińska Wiktorya	„	12	„	—
„ „ na utrzymanie sieroty pod jéj opieką będącéj	„	80	„	—
Dunajewski Ks. Albin	„	7	„	50.
Estreicherowa Antonina	„	5	„	—
Friedlein Józef	„	5	„	—
Godlewski ks. kan. katedralny	„	25	„	—
Grzybowski ks. Prałat	„	25	„	—
Helcel Ludwik	„	100	„	—
Jabłonowska Kżna Marya	„	25	„	—
Jastrzębska Marya	„	25	„	—
Kamieński Antoni	„	3	„	—
Kirchmajer Wincenty	„	37	„	50.
Krywult Adam	„	5	„	—
Małachowskie hr. Cecylia i Helena . .	„	50	„	—
Muczkowski Stefan	„	5	„	—
Moszyński hr. Piotr	„	200	„	—
Paliszewska Józefa	„	50	„	—
Paszkowski Franciszek	„	12	„	50.
Pękalski ks. Piotr	„	3	„	—
Potocka hr. Zofia	„	315	„	—
Potocka hr. Katarzyna	„	125	„	—
Rozwadowski ks. Prałat	„	50	„	—
Rydzowski Andrzéj	„	5	„	—
Rzewuski hr. Leon na lokal Ochrony II-éj i utrzymanie przełożonéj tak jak lat poprzednich począwszy od roku 1862	„	350	„	—
Ściborowski Władysław	„	3	„	—
Strauss Józef	„	5	„	—
Teliga ks. Kanonik	„	25	„	—
Wojtarowicz ks. Biskup	„	25	„	—
Wolff Wincenty	„	25	„	—
Ogółem	„	1606	„	—

VII.

Dary jednorazowe.

Prezydent miasta Dr. Dietl	„ 150	„ —	
Górska Paulina, po śmierci hr. Krasińskiéj	„ 50	„ —	
Dobrzańska Fryderyka	„ 48	„ —	
Z puszki u p. Karwickiego Wincentego	„ 9	„ 18½	
Opiekunki hr. Cecylia i Helena Małachowskie	„ 335	„ —	
Ks. Zofia Odeschalchi	„ 100	„ —	
Krokiewicz Piotr	„ 1	„ 60	
Ostaszewska Marya	„ 4	„ 74	
Potocka hr. Katarzyna	„ 50	„ —	
Za obraz darowany przez p. Schouppego Alfreda	„ 245	„ 14	
Anonim na ręce Opiekuna głównego .	„ 5	„ —	
N. N.	„ 3	„ —	
N. N. na ręce Op. Muczkowskiego . .	„ 10	„ —	
Ks. Siennicki	„ 7	„ 85	
Wróblewska Antonina list likwidacyjny Król. Polskiego na Rsr. 100 . . .	„ 108	„ 12	
Hr. Anna Mycielska	„ 10	„ —	
Hr. Małachowski Stanisław	„ 10	„ —	
X. X.	„ 1	„ —	
I. G.	„ 5	„ —	
Dr. St. J.	„ 5	„ —	
T. B.	„ 1	„ —	
Zniesienie	„ 1159	„ 63½	

Z przeniesienia	„	1159	„	63 ½
Solecki Edmund Ostoja	„	50	„	—
Milieska Apolonia	„	10	„	—
Godefroy	„	10	„	—
J. K. S.	„	3	„	—
Federowicz Emil	„	10	„	—
E. S.	„	5	„	—
Hr. Wanda Męcińska	„	12	„	—
Ks. Biskup Wojtarowicz	„	12	„	—
Fischer Jan	„	5	„	—
Patelski Józef	„	—	„	30
Hr. Wodzicki Henryk	„	5	„	—
A. N	„	1	„	—
K. F.	„	2	„	—
N. W	„	1	„	—
Stelcel Joanna	„	1	„	—
Walter J. N.	„	5	„	—
Cypcer Józef	„	—	„	50
Ks. Rusinowski Prałat	„	5	„	—
Hr. Załuska jenerałowa	„	5	„	—
N. N.	„	1	„	—
Ogółem	„	1303	„	43 ½

VIII.

Spis ofiar w Ochronach złożonych r. 1868.

Ochrona I. św. Kajetana.

Styczeń Opiekunka Helclowa strucel 16, wina 4 butelki.
Marzec Op. ks. Dunajewski jabłek 3 kopy.
Kwiecień Op. Helclowa strucli 16, wina 4 butelki.
Maj Ks. Olessy na pierniki i bułki złr. 2,
Lipiec Op. Dr. Jakubowski na podwieczorek dla dzieci złr. 2.
Sierpień P. Karwicki 100 gruszek.
" Op. Dr. Jakubowski na śliwki dla dzieci złr. 1.
" Nieznajomy piekarz koszyk bułek.
" Nieznajomy na śliwki złr. 1.
Wrzesień Ks. Biskup Wojtarowicz na fartuszki dla biednych dzieci złr. 5.
" P. Makowska na tenże cel złr. 5.
" Op. Paliszewska złr. 2.
" Op. Hallerowa złr. 1.
" P. Truszkowska na medalioniki i tasiemki do nich złr. 5.
" P. Merkert chleba bochenków 6.
Październik Ks. Proboszcz od Sgo Mikołaja 10 sztuk drzewek owocowych.
" Nieznajomy z Czyżyn na miejscowe potrzeby złr. 3.

Październik P. Ilming bułek na wodziankę 163.
Grudzień Ks. Prałat Schindler 8 kop orzechów i złr. 5.
„ P. Jastrzębska 22 strucle, miodu 2 słoiki, jabłek kopę 1 sztuk 15.
„ Nieznajoma na bułeczki dla dzieci złr. 2.
„ Op. ks. Dunajewski na miejscowe potrzeby złr. 1.

Ochrona II. św. Stanisława.

Maj P. Stadnicka na podwieczorek dla dzieci złr. 2.
Lipiec P. Ilmingowa 500 bułeczek na wodziankę.
Sierpień Panna Zielińska na owoce złr. 1.
Wrzesień P. Karwicka na śliwki złr. 1.
Październik Op. hr. Rzewuski na obuwie i odzienie złr. 100.
„ Ks. kan. Król na owoce złr. 1.
„ Hr. Mycielska złr. 1.
„ Hr. Tarnowska na podwieczorek złr. 1.
„ Hr. Rzewuska czepeczków 20.
Grudzień Kżę Lubomirski na drzewko dla dzieci złr. 12.
„ Towarzystwo Panien Ekonomek dla biednych dziewczynek koszulek 2, kaftaniczków 2, sukienek 2, chusteczck na szyję 3, fartuszek 1, pończoszek 1 parę.

Ochrona III. św. Józefa.

Styczeń Op. Strauss na podwieczorek dla dzieci złr. 1.
Luty Op. hr. Małachowska płótna 20 łokci.
„ „ „ „ na trzewiczki, okrycie i bawełnę złr. 10.
„ Op. Helclowa na drobne potrzeby dzieci złr. 10.
Kwiecień „ „ na Wielkanoc dla dzieci strucli 16 i wina butelek 4.
„ Niewiadoma osoba na wielkanoc dla dzieci wina butelek 2 i ciasta.

Kwiecień P. Jastrzębska na podwieczorek dla dzieci złr. 1.
„ „ „ do puszki złr. 5.
Maj Niewiadoma osoba na trzewiczki dla dzieci złr. 2.
Czerwiec Prezydent Dr. Dietl do puszki złr. 5.
Lipiec Op. hr. H. Małachowska na trzewiczki dla dzieci złr. 10.
„ Op. Helclowa na bawełnę złr. 5.
Grudzień Niewiadoma osoba na Boże Narodzenie dla dzieci strucli 17 i wina butelek 4.

Ochrona IV. św. Elżbiety.

Luty Ks. Augustyn Czekalski Augustyanin na podwieczorek złr. 1.
Marzec Op. hr. Cecylia Małachowska na koszulki 9 łokci płótna.
Kwiecień P. Starowiejski bochenek chleba na podwieczorek.
„ Op. hr. Cecylia Małachowska na koszulki 20 łokci płótna i 1 złr. na bawełnę i na nici.
„ Ks. Bonawentura Maliński Augustyanin na podwieczorek złr. 1.
Lipiec Ks. Stanisław Chodyński z Królestwa Polskiego na odzież dla biedniejszego dziecka i podwieczorek złr. 5.
Wrzesień Op. Dr. Jakubowski na śliwki dla dzieci złr. 1.
Październik N. N. na książeczkę dla pilnego dziecka złr. 1 c. 50.
„ Op. hr. Cecylia Małachowska na obuwie dla biedniejszych dzieci złr. 10.
„ Op. hr. Cecylia Małachowska na odzież dla biedniejszych dzieci złr. 5.
Listopad Op. hr. Cecylia Małachowska na kawę dla dzieci złr. 2.
Grudzień Ks. Zygmunt Wołek Kom. Jen. XX. Augustyanów na podwieczorek złr. 1.

IX.

WYKAZ KASSY

w roku 1868.

Tytuł	DOCHODY	w gotowiźnie Złr.	w gotowiźnie cen.	Tytuł	WYDATKI.	w gotowiźnie Złr.	w gotowiźnie cen.
I.	Składki stałe	1606	—	I.	Pensye i zasługi	1443	—
II.	Dary jednorazowe	1303	43½	II.	Żywność	2791	71
III.	Opłata od dzieci	233	61½	III.	Opał, pranie, światło	481	50
IV.	Zasiłek rządowy i Magistratu . . .	1050	—	IV.	Sprawunki i reparacye	413	73
V.	Odsetki od funduszów hipotecznych	602	87	V.	Lekarstwa	38	21
VI.	„ od papierów procentowych .	717	36	VI.	Opłaty rządowe i stęple	2	50
VII.	Na stały fundusz	200	—	VII.	Koszta druku	33	72
	Ogółem dochodu . .	5713	28	VIII.	Czynsze	350	—
	Remanent z r. 1867 . .	477	34½	IX.	Podatki, odsetki i assekuracye . .	253	08½
	Ogólna summa . .	6190	62½		Ogółem rozchodu . .	5807	45½
					Remanent z ostatnim grudnia 1868 .	383	17
					Ogólna summa przychodu . .	6190	62½

X. ZESTAWIENIE MIESIĘCZNE

przychodów Komitetu Ochron małych dzieci w Krakowie 1868 r. według tytułów.

Miesiące	I. Składki stałe.		II. Dary jednorazowe		III. Opłata od dzieci		IV. Zasiłek rządowy i gminny		V. Odsetki od funduszów hipotecznych		VI. Odsetki od papierów procentowych		VII. Ofiary na stały fundusz		Ogółem	
	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.
Styczeń . .	287	25	111	50	6	40	—	—	62	$12\frac{1}{2}$	—	—	—	—	467	$27\frac{1}{2}$
Luty . . .	153	25	106	—	12	25	—	—	13	94	—	—	—	—	287	44
Marzec . .	81	25	—	—	13	$63\frac{1}{2}$	—	—	101	95	91	50	—	—	288	$33\frac{1}{2}$
Kwiecień . .	51	25	68	$63\frac{1}{2}$	15	87	—	—	290	—	—	—	—	—	425	$75\frac{1}{2}$
Maj	76	25	133	64	16	60	—	—	—	—	314	26	—	—	540	75
Czerwiec . .	51	25	—	—	26	$05\frac{1}{2}$	—	—	—	—	14	75	—	—	92	$05\frac{1}{2}$
Lipiec . . .	51	25	3	—	24	$12\frac{1}{2}$	1050	—	24	$85\frac{1}{2}$	8	60	—	—	1161	83
Sierpień . .	429	25	—	—	24	99	—	—	25	—	—	—	200	—	679	24
Wrzesień .	26	25	30	—	29	10	—	—	—	—	—	—	—	—	85	35
Październik	51	25	108	12	22	85	—	—	85	—	288	25	—	—	555	47
Listopad . .	246	25	459	74	27	62	—	—	—	—	—	—	—	—	733	61
Grudzień . .	101	25	280	80	14	12	—	—	—	—	—	—	—	—	396	17
	1606	—	1303	$43\frac{1}{2}$	233	$61\frac{1}{2}$	1050	—	602	87	717	36	200	—	5713	28
Remanent z r. 1867 .															477	$34\frac{1}{2}$
Ogółem jako przychód . .															6190	$62\frac{1}{2}$

XI. ZESTAWIENIE MIESIĘCZNE

wydatków Komitetu Ochron małych dzieci w Krakowie—według tytułów.

Miesiące	I. Pensye i zasługi		II. Żywność		III. Opał, pranie i światło		IV. Sprawunki i reparacye		V. Lekarstwa		VI. Opłaty rządowe i stęplowe		VII. Koszta druków		VIII. Czynsze		IX. Podatki assekuracya i odsetki		Summa ogółowa	
	złr.	c.	złr	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.	złr.	c.
Styczeń . .	219	50	182	90	59	06	19	46	14	61	—	—	—	—	50	—	—	—	545	53
Luty . . .	30	—	231	84	75	92	79	88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	417	64
Marzec . .	57	—	185	95	7	68	13	55	—	—	—	—	—	—	—	—	3	50	267	68
Kwiecień . .	224	50	241	67	49	19	40	58	23	60	—	—	—	—	50	—	50	—	679	54
Maj	30	—	229	94	40	80	26	84	—	—	—	—	26	57	—	—	4	52½	358	67½
Czerwiec . .	59	—	259	69	4	31	16	99	—	—	—	—	—	—	—	—	53	50	393	49
Lipiec . . .	219	50	257	54	50	66	22	73	—	—	2	50	—	—	50	—	—	—	602	93
Sierpień . .	247	—	271	82	52	39	11	06	—	—	—	—	—	—	150	—	—	40	732	67
Wrzesień .	47	50	247	01	4	25	129	46	—	—	—	—	—	—	—	—	66	64	494	86
Październik	228	—	232	21	56	47	22	26	—	—	—	—	—	—	50	—	34	02	622	96
Listopad . .	33	50	246	36	3	51	17	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	301	01
Grudzień . .	47	50	204	78	77	26	13	28	—	—	—	—	7	15	—	—	40	50	390	47
	1443	—	2791	71	481	50	413	73	38	21	2	50	33	72	350	—	253	08½	5807	45½
Remanent z końcem roku 1868 . .																			383	17
Ogólna summa jako przychód . .																			6190	62½

